

รายงานการศึกษา

เรื่อง “ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤติการเมืองในประเทศ”

โดย

ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พฤษภาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

หน้า

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วิธีการศึกษาและการดำเนินการ	๒
๓. สารสำคัญของเรื่องและข้อวิเคราะห์	๓
๓.๑ ปัจจัยซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยของปี พ.ศ. ๒๕๕๗	๓
๓.๑.๑ ปัจจัยจากวิกฤติการณ์เมืองกระทบเศรษฐกิจไทย	๓
๓.๑.๒ ปัจจัยจากเศรษฐกิจโลกกระทบเศรษฐกิจไทย	๖
๓.๑.๓ อัตราแลกเปลี่ยนกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของไทย	๙
๓.๒ วิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจจากวิกฤติการณ์เมืองในประเทศ	๑๐
๓.๓ วิเคราะห์ปัจจัยซึ่งมีผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ	๑๒
๓.๔ สรุปรายงานการศึกษา	๑๕
๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑๖
๔.๑ การหาทางออกร่วมกันในการยุติความขัดแย้งทางการเมืองโดยเร็วที่สุด	๑๖
๔.๒ มาตรการเร่งด่วนในการสนับสนุนและการแก้ปัญหาการส่งออก	๑๖
๔.๓ รัฐบาลรักษาการณ์จะต้องเร่งการใช้จ่ายภาครัฐ	๑๖
๔.๔ มาตรการเร่งด่วนช่วยเหลือเกษตรกร โดยเฉพาะการเร่งจ่ายหนี้ชาวนา	๑๗
๔.๕ การช่วยเหลือสภาพคล่องของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะเอสเอ็มอี	๑๗
๔.๖ การกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการจ้างงาน	๑๗
๔.๗ มาตรการส่งเสริมและกู้ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว	๑๗
๔.๘ มาตรการกระตุ้นการบริโภค และแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน	๑๘
๔.๙ รัฐบาลจะต้องไม่มีนโยบายบิดเบือนราคาและแทรกแซงต้นทุนของเอกชน	๑๘
๔.๑๐ นโยบายการแก้ปัญหาคอร์ปชั่น	๑๘

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เรื่อง “ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤติการเมืองในประเทศ”

จัดทำโดย ดร.ธนิศ โสรรัตน์

คณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

19 พฤษภาคม 2557

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ทั้งจากสภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และจากวิกฤติการเมืองภายในประเทศต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ซึ่งเศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้ร้อยละ ๒.๙ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๕ ขยายตัวได้ร้อยละ ๖.๕ เป็นผลจากการส่งออกที่ทรุดตัวอย่างรุนแรง จากเป้าหมายคาดว่าจะขยายตัวได้ร้อยละ ๗.๐ แต่กลับขยายตัวถดถอยติดลบถึงร้อยละ -๐.๓๑ ขณะเดียวกันตัวเลขดัชนีเครื่องมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจในปีที่แล้วล้วนชะลอตัว เช่น การบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๘ และการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๗ ทั้งนี้เศรษฐกิจของไทยในปี ๒๕๕๖ ยังได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเมืองในประเทศซึ่งเกิดขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี จนนำไปสู่การยุบสภาในเดือนธันวาคม ในด้านการท่องเที่ยวถึงแม้จะมีการประกาศ พ.ร.ก. ความมั่นคงแต่กระทบการท่องเที่ยวไม่มาก โดยยังมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน ๒๖.๕๔ ล้านคน สูงกว่าเป้าหมายเล็กน้อย

สำหรับในครึ่งแรกของปี ๒๕๕๗ วิกฤติการเมืองในประเทศได้ยืดเยื้อเป็นเวลายาวเกินกว่าครึ่งปีและเพิ่มความซับซ้อนในการแก้ปัญหา สะท้อนจากคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยให้การเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ เป็นโมฆะ อีกทั้งในช่วงเดือนพฤษภาคมศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากหน้าที่จากกรณีการโยกย้ายข้าราชการระดับสูงโดยไม่เป็นธรรม และในเดือนเดียวกัน ปปช. ยังได้มีมติให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากหน้าที่จากกรณีโครงการรับจำนำข้าว และยังมีมติให้นำสำนวนส่งต่อศาลฎีกาคดีนักการเมือง ทำให้ประเทศไทยไม่มีนายกรัฐมนตรีและยังมีข้อก้ำกัเกี่ยวกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของรองนายกรัฐมนตรีซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ กลุ่มที่เคลื่อนไหวทางการเมืองในซีกตรงข้ามของรัฐบาล ได้ยกระดับการชุมนุมเพื่อกดดันให้มีการปฏิรูปประเทศไทย ก่อนการเลือกตั้งรวมถึงการให้รัฐบาลเฉพาะกาล ซึ่งยังขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติทั้งในประเด็นกฎหมายและการไม่เห็นด้วยจากกลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาล

จากที่กล่าวข้างต้นวิกฤติการเมืองในประเทศที่ยืดเยื้อมากกว่าครึ่งปีและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มความซับซ้อนในการหาทางออกมากขึ้นโดยได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจไทยในครึ่งปีแรก สะท้อนจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือจีดีพีในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๒

ธนิศ โสรรัตน์

คณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑/๑๘

อันเป็นผลจากการส่งออกที่ขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ -๑.๐ การลงทุนภาคเอกชนติดลบร้อยละ -๒.๙ การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวได้ใกล้เคียงร้อยละศูนย์ ด้านการท่องเที่ยวจากการประกาศ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้นักท่องเที่ยวในไตรมาสแรกขยายตัวถดถอยร้อยละ ๕.๘๕ คาดว่าในไตรมาส ๒ เศรษฐกิจจะยังมีการชะลอตัวขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๔ และหากการเมืองยังไม่สามารถหาทางออกร่วมกันได้จนทำให้เกิดช่องว่างของการไม่มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพเข้ามาแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งจากปัญหานี้ชานาที่ค้างจ่ายในโครงการรับจำนำข้าว การบริโภคภาคเอกชนที่ชะลอตัวและหนี้ครัวเรือนที่สูงขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๒-๘๓ ของจีดีพี นอกจากนี้ภาคการผลิตอุตสาหกรรมที่หดตัวลง ทำให้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรมในไตรมาส ๒ เฉลี่ยที่ร้อยละ ๖๓ ของกำลังการผลิตรวม ส่งผลต่อการปัญหาการว่างงานซึ่งมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ ๑.๒ เทียบจากปีที่แล้วที่การว่างงานมีอัตราเฉลี่ยที่ร้อยละ ๐.๖๗๑

ทั้งนี้วิกฤติการเมืองในประเทศหากยังไม่สามารถหาทางออกร่วมกันได้ โอกาสสูงที่จะไม่มีรัฐบาลซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายเข้ามาแก้ปัญหา กอปรทั้งการฟื้นตัวเศรษฐกิจโลกยังไม่ชัดเจนจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี ๒๕๕๗ โดยสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ปรับตัวเลขประมาณการขยายตัวเศรษฐกิจปีนี้เหลือเพียง ๒.๐ ถึง ๒.๕ จากเดิมเป้าหมายที่คาดว่าจะขยายตัวได้ร้อยละ ๔.๐-๕.๐ แต่ศูนย์วิจัยด้านเศรษฐกิจภาคเอกชนหลายแห่งคาดการณ์สอดคล้องว่าเศรษฐกิจอาจจะขยายตัวได้ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๐ และมีแนวโน้มที่เศรษฐกิจจะซบเซาต่อเนื่องไปจนถึงปี ๒๕๕๘ อีกทั้งการเติบโตของเศรษฐกิจของไทยในปีนี้ทางธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย หรือ ADB ได้ประเมินว่ามีอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเติบโตเฉลี่ยที่ร้อยละ ๕.๐ และประเทศกำลังพัฒนาอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยเติบโตได้ร้อยละ ๖.๒ โดยมาจากปัญหาวิกฤติการเมืองในประเทศและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะประเด็นความเชื่อมั่นและเสถียรภาพการเมืองของประเทศไทย

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง ได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย จากความไม่ชัดเจนของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโลก และความเปราะบางของการเมืองในประเทศ จึงได้จัดทำให้มีการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤติการเมืองในประเทศ” เพื่อนำข้อมูลที่ได้จัดทำเป็นความเห็นและข้อเสนอแนะเสนอต่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. วิธีการศึกษาและการดำเนินการ

๒.๑ การจัดประชุมกลุ่มเจาะจง (Focus Group) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และภาคการเมือง เข้าร่วม จำนวน ๖๐ คน ณ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จังหวัดนนทบุรี

๒.๒ การรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร อินเทอร์เน็ต และข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๓ การประชุมหารือของคณะกรรมการเศรษฐกิจมหภาค การเงิน การคลัง

๓.สาระสำคัญของเรื่องและข้อวิเคราะห์

๓.๑ ปัจจัยซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยของปี พ.ศ. ๒๕๕๗

เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๕๖ ได้รับผลกระทบทั้งจากสถานะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และปัจจัยจากวิกฤติการเมืองในประเทศ ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๒.๙ จากที่คาดว่าจะขยายตัวได้ร้อยละ ๖.๗ อย่างไรก็ตามปัญหาความขัดแย้งในประเทศ ซึ่งเริ่มมีปัญหาดังแต่ไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๕๗ มีความยืดเยื้อต่อเนื่องมาจนถึงปลายไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๕๗ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มความซับซ้อนไปจนถึงอย่างน้อยต้นไตรมาสที่ ๔ ของปี พ.ศ.๒๕๕๗ อีกทั้งความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศก้าวเลยกว่าขอบเขตที่จะประเมินผลลัพธ์ต่อการเมือง สังคม และทางเศรษฐกิจ จนถึงขั้นเกิดสุญญากาศทางการเมืองอย่างแท้จริง

จากการคาดการณ์เศรษฐกิจไทยปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยอาศัยการประเมินผลจากหน่วยงานของรัฐ เห็นว่าเศรษฐกิจไทยปีนี้จะขยายตัวได้เฉลี่ยร้อยละ ๒.๓ หรือต่ำกว่านี้ ขณะที่ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจของภาคเอกชนประเมินว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวได้ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๐ โดยปัจจัยซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๕๗ ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ปัจจัยจากวิกฤติการเมืองกระทบเศรษฐกิจไทย

ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยอันที่จริงมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ และต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีมีการจัดตั้งเป็นขบวนการดึงภาคประชาชนเข้าเป็นแนวร่วมสนับสนุน มีแบบแผน-การบริหารจัดการและแหล่งเงินทุนสนับสนุนจนพัฒนาในลักษณะสถาบันทางการเมือง มีการแยกประชาชนออกเป็นฝ่ายต่างมีความเชื่อที่แตกต่างกัน จนประเทศตกอยู่ในความขัดแย้ง และเป็นกับดักทางการเมืองหาทางออกไม่ได้อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน วิกฤติการเมืองในประเทศกลายเป็นปัจจัยเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยมากที่สุดเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นๆ โดยเฉพาะในครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สอดคล้องกับรายงานของธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) รวมทั้งสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่สำคัญของ

โลก เช่น Fitch Ratings และ Moody's Investor Service รวมทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย ต่างมีความวิตกเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองจะเป็นปัจจัยจุดเศรษฐกิจไทยอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในประเด็นสัญญาภาคทางการเมืองจากการที่ไม่มีนายกรัฐมนตรียบริหารประเทศ รวมทั้งความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จะเป็นปัจจัยความเสี่ยงเศรษฐกิจไทยทั้งในปี ๒๕๕๗ และต่อเนื่องไปอย่างน้อยถึงกลางปี ๒๕๕๘ โดยองค์ประกอบซึ่งทำให้เกิดวิกฤติการเมือง มีดังต่อไปนี้

๑) ลำดับขั้นของความขัดแย้งทางการเมืองซึ่งนำไปสู่วิกฤติการเมืองในประเทศ

(ช่วง พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗)

(๑) ขบวนการให้เกิดการต่อต้านรัฐบาล เริ่มจากในช่วงเดือนพฤศจิกายนการที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมจำนวนมากออกมาต่อต้าน (ร่าง) พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมและ (ร่าง) พรบ.แก้ไขที่มาของวุฒิสมาชิกและต่อมายกระดับไปสู่การจัดตั้งแนวร่วมประชาชนที่เรียกว่า “กปปส.” จนนำไปสู่การยุบสภาเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

(๒) การชุมนุมยกระดับไปสู่ปฏิรูปประเทศไทย กลุ่มที่ออกมาต่อต้านรัฐบาลได้ยกระดับการชุมนุมเพื่อให้ไปสู่การปฏิรูปประเทศไทยก่อนการเลือกตั้ง ทำให้พรรคการเมืองฝ่ายค้านปฏิเสธไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในหลายจังหวัดทำให้ไม่มีผู้แทน (สส.) ในหลายเขต และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นโมฆะ นอกจากนี้รัฐบาลรักษาการมีอำนาจจำกัดในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเฉพาะการลงทุนภาครัฐได้รับผลกระทบอีกทั้งทำให้ไม่สามารถหาเงินมาชำระหนี้ค้างจ่ายชวนาประมาณเกือบแสนล้านบาท ทำให้มีแนวร่วมชวนาเข้ามาร่วมกับกลุ่มต่อต้านรัฐบาลมากขึ้น

(๓) สัญญาภาคทางการเมือง จากการที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้นายกรัฐมนตรี (น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) พ้นจากการเป็นนายกรัฐมนตรีในกรณีโยกย้ายข้าราชการระดับสูงที่มีขอบด้วยกฎหมาย และในวันถัดมา ปปช. ได้มีมติให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากหน้าที่จากปัญหาโครงการรับจำนำข้าว จากกรณีดังกล่าวทำให้ประเทศไทยไม่มีนายกรัฐมนตรีบริหารประเทศเกิดสัญญาภาคทางการเมือง ขณะเดียวกันยังมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี

(๔) การผลักดันให้นายกฯ คนกลาง กลุ่มต่อต้านรัฐบาลได้ยกระดับให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งการเมือง สถาบันตุลาการ รวมทั้งวุฒิสภาให้มีการใช้ช่องว่างของกฎหมายในการมีนายกฯ คนกลางเพื่อมาปฏิรูปประเทศไทยก่อนการเลือกตั้ง แต่ยังมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับข้อกฎหมายอีกทั้งยังได้รับการต่อต้านจากกลุ่ม นปช. นักวิชาการบางส่วน และจากฝ่ายซึ่งสนับสนุนรัฐบาล

(๕) การเมืองไทยยังหาทางออกไม่ได้ จนถึงปลายเดือนพฤษภาคมการเมืองไทยมีความซับซ้อนในการแก้ปัญหาและยังไม่อาจประเมินทิศทางการเมืองไทยว่าจะไปในทิศทางใด โดยเฉพาะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการเลือกตั้ง โดยความขัดแย้งดูเหมือนจะยังมีปมและประเด็นมากยิ่งขึ้น จนนำไปสู่กับดักทางการเมืองหาทางออกและจะทำให้ไม่มีนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลใหม่ อาจไปถึงปลายปี

๒) แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง

จากการรวบรวมแนวคิดในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการประชุมสัมมนา และข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ พบว่าหลายภาคส่วนทั้งกลุ่มซึ่งมีการขัดแย้งพรรคการเมือง องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ภาคเอกชน นักวิชาการ ต่างมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่แตกต่างกัน พอจะสรุปได้ดังนี้

(๑) แนวทางการเฉลี่ยอำนาจทางการเมือง ปัญหาขัดแย้งทางการเมืองที่หาทางออกไม่ได้เกิดจากกลุ่มขัดแย้งฝ่ายหนึ่งซึ่งต้องการรักษาอำนาจขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องการอำนาจ โดยแต่ละฝ่ายมีการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุน การแก้ปัญหาก็ต้องให้ทั้งสองฝ่ายสามารถมีจุดยืนทางการเมืองใช้แนวทางการเจรจาเพื่อหาทางออกร่วมกันโดยไม่ยึดแต่แนวทางของกลุ่มตนเองเป็นหลัก โดยยึดถือประชาชนและแนวทางตามระบอบประชาธิปไตย จำเป็นที่จะต้องใช้หลักการทางรัฐศาสตร์ด้วยการยืดหยุ่น การรวมขอมหาทางออกให้กับประเทศ

(๒) แนวทางการใช้หลักนิติรัฐ เป็นการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้หลักกฎหมาย ซึ่งแนวทางนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อเสนอของนักวิชาการแต่การตีความกฎหมายรัฐธรรมนูญของนักวิชาการเอง ก็มีความแตกต่างกัน อีกทั้งกลุ่มขัดแย้งแต่ละฝ่ายตีความกฎหมายหรือเลือกใช้กฎหมายตามที่กลุ่มตนเองได้รับประโยชน์ โดยบิดเบือนใช้ช่องว่างของกฎหมายหรือให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนต่อประชาชน ทำให้เกิดความสับสน แนวทางการแก้ปัญหาก็ต้องใช้หลักนิติรัฐ โดยยึดบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมทั้งต้องใช้กระบวนการทางตุลาการในการตีความ มิฉะนั้นความขัดแย้งจะลุกลามไปสู่ความรุนแรง

(๓) แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งเป็นประเด็นที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขัดแย้ง รวมทั้งพรรคการเมืองและองค์กรที่เกี่ยวข้องทางการเมืองต่างๆ ต่างเห็นตรงกันว่าจะต้องมีการปฏิรูปการเมืองไทย เพียงแต่แตกต่างกันในรายละเอียด รวมทั้งแนวทางในการแก้กฎหมายเพื่อให้รองรับการปฏิรูปโดยเฉพาะประเด็นเงื่อนไข จำเป็นที่ทุกภาคส่วนจะต้องหาข้อสรุปร่วมกันในการกำหนดแนวทางการปฏิรูปการเมืองเพื่อเป็นทางออกอย่างสันติยุติความขัดแย้ง

(๔) แนวทางการเลือกตั้งเพื่อให้ได้รัฐบาลเฉพาะกิจเพื่อการปฏิรูปการเมือง

แนวทางแก้ปัญหาคความขัดแย้งโดยใช้กระบวนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยน่าจะเป็นทางออกของประเทศ แต่ภายใต้ความขัดแย้งที่เป็นอยู่คงเป็นเรื่องยากที่จะยุติปัญหา หากจะมีการเลือกตั้งจะต้องเป็นการเลือกตั้งเพื่อให้ได้รัฐบาลเฉพาะกิจ ทำหน้าที่การปฏิรูปการเมืองตามแนวทางการร่วมกันของทุกภาคส่วนโดยเฉพาะคู่ขัดแย้ง โดยให้พรรคการเมืองต่างๆ ในการให้สัตยาบรรณ หากมีการเลือกตั้งรัฐบาลที่มากจะเป็นรัฐบาลเฉพาะกาลหรือเฉพาะกิจโดยมีหน้าที่ออกกฎหมายรองรับการปฏิรูปการเมืองโดยจะต้องผ่านกระบวนการประชามติจากประชาชนและจะต้องแก้ปัญหาเศรษฐกิจเฉพาะหน้าโดยต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่เข้ามารับตำแหน่ง

๓.๑.๒ ปัจจัยจากเศรษฐกิจโลกกระทบเศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๕๗ มีการชะลอตัวค่อนข้างสูง กล่าวคือในปี ๒๕๕๖ จีดีพีขยายตัวเพียงร้อยละ ๒.๙ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๕ ขยายตัวได้ถึงร้อยละ ๖.๕ และในปี ๒๕๕๗ ไตรมาสแรกอาจโตได้ต่ำสุดร้อยละ ๐.๒ คาดว่าทั้งปีอาจขยายตัวได้ร้อยละ ๒.๐-๒.๖ หรือต่ำกว่านี้ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยส่วนหนึ่งนอกเหนือได้รับผลกระทบจากปัจจัยวิกฤตการณ์การเมืองในประเทศ ยังได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ซึ่งเริ่มมีผลกระทบภาคส่งออกไทยตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และรุนแรงถึงขั้นการส่งออกติดลบในปี ๒๕๕๖ สำหรับครึ่งปีแรกของปี ๒๕๕๗ ถึงแม้จะเริ่มเห็นสัญญาณฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป แต่เศรษฐกิจบางประเทศซึ่งเป็นคู่ค้าหลักของไทย เช่น ญี่ปุ่น จีน สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ยังมีความเปราะบาง จึงจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์ถึงผลกระทบเศรษฐกิจโลกซึ่งจะมีต่อภาคเศรษฐกิจไทยได้ดังต่อไปนี้

ผลกระทบเศรษฐกิจโลกซึ่งจะมีต่อภาคเศรษฐกิจไทย

๑) เศรษฐกิจไทยพึ่งพิงการค้าระหว่างประเทศในระดับสูง

สะท้อนจากภาคส่งออกในปี ๒๕๕๖ มีมูลค่า ๒๒๘,๕๒๙.๘ ล้านบาทหรือประมาณ ๗.๓๔๗ ล้านล้านบาท มีมูลค่าอยู่ในจีดีพีประมาณร้อยละ ๖๔.๕-๖๕.๐ ขณะเดียวกันภาคการนำเข้ามีมูลค่าใกล้เคียงกับการส่งออก ทำให้การค้าระหว่างประเทศของไทยมีสัดส่วนอยู่ในเศรษฐกิจสูงถึงร้อยละ ๑๒๕ เปรียบเทียบกับการบริโภคภายในประเทศซึ่งอยู่ในระดับ ๒ กลับมีสัดส่วนอยู่ในระบบเศรษฐกิจเพียงร้อยละ ๔๕ ดังนั้นเมื่อภาคส่งออกได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกจึงทำให้ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการซึ่งเกี่ยวข้องสนับสนุนการส่งออกได้รับผลกระทบตามไปด้วย ในปี ๒๕๕๖ เศรษฐกิจโลกชะลอตัวรุนแรงมากกว่าที่คาดกระทบประเทศคู่ค้าส่งออกของไทย จนทำให้การส่งออกถดถอยเหลือร้อยละ ๐.๓ และทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๒.๙

๒) เศรษฐกิจโลกปี ๒๕๕๗ การฟื้นตัวขาดความชัดเจน

เศรษฐกิจโลกช่วงครึ่งปีแรกในภาพรวมมีแนวโน้มเห็นสัญญาณการฟื้นตัว เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ขณะที่ญี่ปุ่นยังขาดความชัดเจน แต่ประเทศคู่ค้าหลักของไทย เช่น ประเทศจีน ฮังการี สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวทำให้มีการชะลอคำสั่งซื้อ ส่งผลให้การส่งออกของไทยในไตรมาสแรกถดถอยติดลบร้อยละ -๑.๐ และคาดว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๒ ซึ่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ชัดเจนอาจทำให้การส่งออกของไทยในปี ๒๕๕๗ อาจขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๓.๐-๓.๕ จากเป้าหมายของกระทรวงพาณิชย์ที่คาดว่าจะขยายตัวได้ที่ร้อยละ ๕.๐

๓) เศรษฐกิจโลกชะลอตัวกระทบคู่ค้าหลักส่งออกไทย

ภายใต้วิกฤตการณ์การเมืองในประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งด้านค่าใช้จ่ายภาครัฐ การลงทุนและการบริโภค ขณะเดียวกันการส่งออกซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจเดียว ซึ่งวิกฤติการณ์ในประเทศมีผลกระทบต่อค่อนข้างน้อย แต่การส่งออกปัจจัยสำคัญขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจคู่ค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้ การส่งออกของไทยค่อนข้างกระจุกตัวอยู่ที่ประเทศส่งออกเพียง ๖ ประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของการส่งออก ดังนั้นการวิเคราะห์การเติบโตทางการส่งออกของไทยจึงขึ้นอยู่กับฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลัก ซึ่งในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ เศรษฐกิจของยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกามีการฟื้นตัวค่อนข้างชัดเจน ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นในปีที่แล้วการส่งออกติดลบก็กลับมาเป็นบวก แต่ไตรมาสแรกของปีนี้ประเทศในกลุ่มอาเซียนได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ส่งออกติดลบร้อยละ -๒๓.๙๒ อินโดนีเซียติดลบร้อยละ -๑๙.๗๓ และมาเลเซียติดลบร้อยละ -๐.๑๓ สำหรับประเทศจีนและฮ่องกงส่งออกไตรมาสแรกถดถอยติดลบร้อยละ -๔.๙๕ และร้อยละ ๑.๗๘ ตามลำดับ ซึ่งประเทศเหล่านี้มีสัดส่วนการส่งออกของไทยรวมกันถึงร้อยละ ๓๒.๕ เป็นผลจากเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวมีแนวโน้มที่ชะลอตัวส่งผลต่อการส่งออกในปี ๒๕๕๗ (รายละเอียดดูได้จากตาราง)

การส่งออกในกลุ่มประเทศตลาดหลักในไตรมาสแรก พ.ศ. ๒๕๕๗

ลำดับ	ประเทศ	สัดส่วนการส่งออกปี ๒๕๕๖ (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวส่งออกไตรมาส ๑ / ๒๕๕๗ (ร้อยละ)	อัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	
				พ.ศ. ๒๕๕๖	พ.ศ. ๒๕๕๗
๑	อาเซียน (๙)	๒๕.๙๖	-๕.๓๖	๕.๐*	๕.๔*
๒	สหรัฐอเมริกา	๑๐.๐๕	๐.๖๑	๑.๖	๒.๖
๓	สหภาพยุโรป (๒๗)	๙.๘๐	๔.๕๖	๐	๑.๓
๔	ญี่ปุ่น	๙.๗๓	๒.๐๔	๒	๑ - ๑.๒
๕	จีน	๑๑.๙๒	-๔.๔๕	๗.๖	๗.๓
๖	ฮ่องกง	๕.๗๗	-๑.๗๘	๒.๙	N/A
	รวมทั้งสิ้น	๗๓.๒๓			

ที่มา: ข้อมูลปฐมภูมิจากกระทรวงพาณิชย์

๔) โครงสร้างสินค้าส่งออกไทย

โครงสร้างสินค้าส่งออกไทย ในปี ๒๕๕๖ มีมูลค่า ๒๒๘,๕๒๙.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วนกว่าร้อยละ ๗๖.๐๕ เป็นสินค้าอุตสาหกรรม ขยายตัวได้ร้อยละ ๐.๘๖ สินค้าเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตรมีสัดส่วนอยู่ในภาคการส่งออกร้อยละ ๗.๕๗ ขยายตัวถดถอยติดลบ -๔.๖๘ สินค้าเกษตรกรรมมีสัดส่วนส่งออกร้อยละ ๙.๙๔ ขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ -๓.๑๖ และสินค้าแร่ - เชื้อเพลิงมีสัดส่วนในการส่งออกร้อยละ ๖.๔๔ ขยายตัวติดลบร้อยละ -๓.๘๘ จากโครงสร้างข้างต้นเห็นได้ว่า การส่งออกในปี ๒๕๕๖ ซึ่งติดลบร้อยละ ๐.๓๑ ภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบจะมาจากภาคเกษตรทั้งกสิกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม รวมทั้งปศุสัตว์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมประมาณ ๑๕.๖๘ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐ ของกำลังแรงงานทั้งระบบ

การส่งออกปี ๒๕๕๗ มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวจากปีที่แล้ว แต่ยังคงมีความเปราะบางจากเศรษฐกิจคู่ค้า ในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ การส่งออกติดลบร้อยละ ๑.๐๐ มูลค่า ๕๖,๒๑๑.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยโครงสร้างสินค้าส่งออกปี ๒๕๕๗ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

(๑) สินค้าอุตสาหกรรม มีสัดส่วนเพิ่มจากปีที่แล้วเป็นร้อยละ ๗๗.๔๖ เป็นภาคส่งออกเดียวซึ่งยังสามารถขยายตัวได้ร้อยละ ๑.๔๗ โดยสินค้าส่งออกที่ถึงขั้นติดลบ เช่น เคมี ผลิตภัณฑ์ยาง ขณะที่รถยนต์-ชิ้นส่วนยานยนต์ขยายตัวลดลงจากปีที่แล้ว และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบมีการขยายตัวในทางบวกหลังจากที่ติดลบในปี ๒๕๕๖

(๒) **สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** มีสัดส่วนการส่งออกลดลงเหลือร้อยละ ๖.๙๕ และขยายตัวถดถอยมากกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ -๙.๐๖ โดยสินค้าที่ถดถอยค่อนข้างมาก เช่น อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปติดลบถึงร้อยละ -๑๔.๗๐

(๓) **สินค้าเกษตรกรรม - ปศุสัตว์** สัดส่วนสินค้าเกษตรกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๐.๔๐ โดยมีอัตราการขยายตัวถดถอยน้อยกว่าปีที่แล้ว โดยติดลบ -๒.๘๑ แสดงให้เห็นว่าราคาสินค้าเกษตรมีการขยับตัวสูงขึ้น เช่น ข้าว สามารถกลับมาขยายตัวในทางบวกร้อยละ ๔.๖๔ จากที่ติดลบในปี ๒๕๕๖ ซึ่งขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ -๔.๕๗ และปี ๒๕๕๕ ขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ -๒๗.๙๙ อย่างไรก็ตามสินค้าเกษตรซึ่งยังมีราคาตกต่ำมากขึ้นคือยางพารา ส่งออกไตรมาสแรกปี ๒๕๕๗ ถดถอยติดลบร้อยละ -๑๕.๕๑ เทียบจากปีที่แล้วติดลบร้อยละ -๕.๘๖ ซึ่งยางพารามีมูลค่าส่งออกในไตรมาสแรกมากกว่าช่วงถึงร้อยละ ๕๐.๖๕ รัฐบาลควรที่จะเข้ามาดูแลเสถียรภาพราคายางรวมถึงการแปรรูปยางให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๓.๑.๓ อัตราแลกเปลี่ยนกับผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย

(๑) ปัจจัยการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาลมีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน

จากการที่เศรษฐกิจของไทยพึ่งพิงกับการค้าระหว่างประเทศในสัดส่วนที่สูง คือทั้งภาคการส่งออกและนำเข้ามีสัดส่วนในเศรษฐกิจประมาณร้อยละ ๑๒๕.๐ ของจีดีพี เทียบกับการบริโภคภายในประเทศซึ่งมีสัดส่วนเป็นอันดับสอง มีมูลค่าอยู่ในจีดีพีประมาณร้อยละ ๔๕.๐ การส่งออกและนำเข้าใช้เงินตราต่างประเทศโดยเฉพาะเงินเหรียญสหรัฐ มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๙๐ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ การผันผวนอาจเกิดจากอุปสงค์และอุปทานการเก็งกำไรค่าเงินบาท รวมถึงการแทรกแซงรักษาเสถียรภาพเงินบาทของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้เงินบาทที่มีเสถียรภาพยังขึ้นอยู่กับปัจจัยความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติทั้งในตลาดตราสารหนี้ ตลาดทุน และตลาดอนุพันธ์ต่างๆ ปัจจัยการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาลมีส่วนสำคัญต่อความเชื่อมั่นในการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนเข้าและออก

(๒) การอ่อนค่าหรือแข็งค่าของเงินบาทมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ประเทศไทยภาคนำเข้าและส่งออกมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน หากเงินบาทอ่อนค่ามากจนเกินพอดีอาจส่งผลในทางบวกต่อภาคส่งออก สามารถขายสินค้าได้ง่ายขึ้นจากเงินบาทที่มูลค่าเพิ่มมากขึ้น แต่ก็อาจเป็นเพียงระยะสั้นเพราะหากค่าเงินของประเทศคู่แข่งในภูมิภาคมีการอ่อนค่าก็จะไม่เกิดการได้เปรียบ แต่ขณะเดียวกันเงินบาทที่อ่อนค่ากลับทำให้สินค้านำเข้ามีราคาที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับเงินบาทกระทบต่อราคาสินค้าในประเทศ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ยา-เวชภัณฑ์ ปุ๋ย วัตถุดิบเพื่อ

อุตสาหกรรม สินค้าทุน อะไหล่เครื่องยนต์-เครื่องจักร รวมทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภค ซึ่งจะพบต่อการบริโภคและเพิ่มค่าใช้จ่ายภาคประชาชน

(ก) เงินบาทในช่วงครึ่งปีแรก ค่อนข้างมีเสถียรภาพ

จากการวิเคราะห์ถึงความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจพบว่าในช่วงเดือนมกราคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินเหรียญสหรัฐอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมีเสถียรภาพ โดยเป็นการเปรียบเทียบเงินบาทอัตราถั่วเฉลี่ยของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๗ อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ ๓๒.๙๑๔ บาทต่อเหรียญสหรัฐ เปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยนวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๒.๔๑๘ บาทต่อเหรียญสหรัฐ บาทแข็งค่า ๐.๒๘๓ บาทต่อเหรียญสหรัฐ ช่วงเวลาเกือบครึ่งปีเงินบาทแข็งค่าคิดเป็นร้อยละ ๑.๕๐๖ แสดงให้เห็นว่าพื้นฐานเศรษฐกิจของไทยมีความแข็งแกร่งและมีเงินสำรองเงินตราระหว่างประเทศในระดับค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีปัญหาจากการเมืองในประเทศแต่ก็ไม่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างเป็นนัย โดยเฉพาะในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคมซึ่งการเมืองมีความร้อนแรงแต่อัตราแลกเปลี่ยนกลับคงที่ **สรุปได้ว่าเศรษฐกิจโลกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนไม่ได้มีผลกระทบต่อส่งออกและนำเข้าของประเทศแต่อย่างใด**

๓.๒ วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากวิกฤติการเมืองในประเทศ

การศึกษาและวิเคราะห์จากปัจจัยทั้งปัจจัยภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโลกและการส่งออกและปัจจัยภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาความขัดแย้งจนนำไปสู่วิกฤติการเมือง สามารถสรุปประเด็นต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบและก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจไทย ดังต่อไปนี้

๑) **ภาคส่งออกไม่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นนัย** คาดว่าจะขยายตัวได้ประมาณร้อยละ ๓.๕ - ๔.๕ ภาคที่ได้รับผลกระทบจะมาจากภาคเกษตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายของภาคการเมือง โดยเฉพาะข้าวและยางพาราส่งผลทำให้ราคาไม่สามารถแข่งขันได้ ขณะที่อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในปีที่ผ่านมาขยายตัวได้ในทางบวกแต่การขยายตัวมีการชะลอตัวตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ โดยปีที่แล้วขยายตัวได้เพียงร้อยละ ๐.๘๖ และไตรมาสแรกในปี ๒๕๕๗ ขยายตัวได้ร้อยละ ๐.๔๗ **ทั้งนี้ภาคส่งออก การเมืองในประเทศมีส่วนกระทบบ้างแต่ไม่มากนัก** หากมีจะเกี่ยวข้องกับเชื่อมั่นในการจัดส่งสินค้าหรือผู้ซื้อไม่กล้าเดินทางเข้ามาตกลงซื้อขาย แต่คงมีผลกระทบเพียงบางส่วน ปัจจัยสำคัญของการขยายตัวของภาคส่งออกขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าและขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออก (ดูประกอบจากตารางแบบจำลอง)

๒) **การใช้จ่ายภาครัฐหดตัว** คาดว่าทั้งปีจะขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ -๓.๑ กระทบต่อการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณของรัฐบาลเป็นผลจากข้อจำกัดของรัฐบาลรักษาการณ์ ส่งผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ อีกทั้งโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาลไม่สามารถดำเนินได้เพราะขัดต่อกฎหมาย

ส่งผลต่อการขาดเม็ดเงินที่จะมากระตุ้นเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้ สัดส่วนของค่าใช้จ่ายภาครัฐในระบบเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑ เป็นภาคส่วนเดียวซึ่งมีเม็ดเงินกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ทั้งรัฐบาลรักษาการณ์และรัฐบาลที่เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกฯ มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่จำกัด ทำให้ไม่มีเม็ดเงินลงไปเป็นภาคส่วนเศรษฐกิจ รวมทั้งการที่ไม่สามารถจัดทำงบประมาณปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในปีหน้าซึ่งมีแนวโน้มจะชะลอตัวต่อเนื่องจากปีนี้

๓) การลงทุนภาคเอกชนมีการชะลอตัว คาดว่าทั้งปีอาจขยายตัวถดถอยติดลบร้อยละ ๕.๐ อันเป็นผลจากวิกฤตการณ์การเมืองในประเทศซึ่งส่งผลไปสู่สัญญาภาคทางการเมือง กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนซึ่งต่ำสุดในรอบ ๕๖ เดือน ทำให้การลงทุนของเอกชนในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ถดถอยถึงร้อยละ ๒.๙ ส่งผลให้การขยายโรงงานใหม่ในช่วงไตรมาสแรกติดลบร้อยละ -๙.๐๒ และการขยายโรงงานติดลบร้อยละ ๒๐ อีกทั้งโครงการที่ขอรับการลงทุนค้างอยู่ที่บีโอไอกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จะส่งผลกระทบต่อปัญหาการว่างงานซึ่งมีแนวโน้มที่ตัวเลขการว่างงานในช่วงปลายปีจะสูงขึ้นเป็นร้อยละ ๑.๒ คิดเป็นจำนวนผู้ว่างงานประมาณ ๔.๖๐๗ แสนคน

๔) ราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มลดลง สินค้าเกษตรหลายรายการมีแนวโน้มด้านอุปทานสูง แต่ความต้องการลดลง หรือไม่สามารถแข่งขันด้านราคา เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพด มันสำปะหลัง ฯลฯ สะท้อนจากตัวเลขการส่งออกสินค้าเกษตรปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ขยายตัวติดลบร้อยละ ๓.๑๖ และในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ขยายตัวติดลบร้อยละ -๒.๘๑ ทั้งนี้ ภาคเกษตรกรรมปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีสัดส่วนอยู่ในระบบเศรษฐกิจประมาณร้อยละ ๘.๔ มีแรงงานจำนวนประมาณ ๑๕.๖๘ ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๐ ของแรงงานทั้งระบบ การแก้ปัญหารายได้ของเกษตรกรจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะเกษตรกรชาวนาและชาวสวนยาง

๕) การบริโภคภายในหดตัวและหนี้สินครัวเรือนสูงขึ้น การที่ภาคส่งออกและการลงทุนรวมทั้งการใช้จ่ายภาครัฐที่ชะลอตัว อีกทั้งหนี้สินครัวเรือนซึ่งรัฐบาลค้างจ่ายอยู่กว่าเกือบแสนล้านบาทรวมถึงราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ซึ่งกระทบต่ออำนาจซื้อของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สะท้อนจากดัชนีผู้บริโภคไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๗ ขยายตัวใกล้เคียงร้อยละศูนย์ ตลาดอสังหาริมทรัพย์ถดถอยร้อยละ ๖.๖ ยอดซื้อจักรยานยนต์ต่างจังหวัดติดลบร้อยละ ๒๑.๔ ส่งผลต่อการเก็บภาษีถึงขั้นติดลบ ส่งผลต่อสภาพคล่องทั้งของผู้ประกอบการและประชาชน โดยหนี้สินครัวเรือนของไทยมีตัวเลขสูงถึงร้อยละ ๘๒.๓ ของจีดีพีหรือประมาณ ๙.๓๓ ล้านล้านบาท มีมูลค่าสูงกว่าหนี้ธุรกิจ ประชาชนขาดเงินออมจะเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างในอนาคต จำเป็นที่รัฐบาลใหม่จะต้องเร่งเข้ามาแก้ปัญหาด้วยมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการบริโภครวมทั้งการแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน

๖) **ด้านสภาพคล่องของผู้ประกอบการ** ปัญหาใหญ่ของภาคเอกชน โดยเฉพาะ SMEs คือ การขาดสภาพคล่อง อันเป็นผลจากยอดขายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งอุตสาหกรรมและบริการ ยอดขายลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๑๕ - ๒๐ แม้แต่ในภาคส่งออก ถึงแม้ตัวเลขยอดขายยังสามารถขยายตัวได้ แต่ในเชิงกำไรน้อยหรือไม่มีกำไร ทำให้ขาดสภาพคล่อง จะเป็นปัญหาเมื่อเศรษฐกิจมีการฟื้นตัว อีกทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นเชิงมาตรการทางการคลัง เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจขนาดใหญ่มากกว่า SMEs จำเป็นที่จะต้องมีมาตรการต่างๆ ด้านการเงินให้กลุ่ม SMEs เข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจะต้องแยกกลุ่มอุตสาหกรรมรายย่อยและ SMEs ออกจากกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งปัญหาจะแตกต่างกัน

๗) **ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว** ปี พ.ศ.๒๕๕๗ ภาคการท่องเที่ยวที่ผ่านมายังสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยบ้าง ถึงแม้จะมีปัญหาการเมืองในประเทศในช่วงต้นปี จนนำไปสู่การประกาศภาวะฉุกเฉินซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่กล้าเข้ามาประเทศไทย แต่จากการเมืองในประเทศที่ส่อเค้ายึดเยื้อไปจนถึงปลายปีอาจส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว เฉพาะในไตรมาสแรกการท่องเที่ยวถดถอยติดลบ -๕.๘๕ คาดว่าในช่วงไตรมาสที่ ๒ เป็นต้นไปการท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวได้ ยกเว้นความขัดแย้งยกระดับไปสู่ความรุนแรง ทั้งนี้ภาคการท่องเที่ยวมีสัดส่วนอยู่ในระบบเศรษฐกิจร้อยละ ๑๐.๑๒ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๖) และเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ เนื่องจากไม่มีต้นทุนและรายได้กระจายลงทุกภาคส่วน

๘) **การเมืองในประเทศกระทบภาคบริการ** ภาคบริการทั้งค้าปลีก-ค้าส่ง โรงแรม-ร้านอาหาร รวมทั้งภาคขนส่งและโลจิสติกส์ ทั้งนี้ภาคบริการมีสัดส่วนอยู่ในเศรษฐกิจค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นภาคส่วนสำคัญในการสนับสนุนภาคเศรษฐกิจมีแรงงานอยู่ในระบบประมาณ ๙.๕๗ ล้านคน กว่าครึ่งอยู่นอกระบบประกันสังคมต้องการให้รัฐบาลเข้ามาสนับสนุนเชิงนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการสนับสนุนให้มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็งด้วยการจัดตั้งองค์กร มีกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐดูแลเหมือนอย่างภาค อุตสาหกรรม

๙) **ผลกระทบขีดความสามารถในการแข่งขัน** สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะยึดเยื้อและอาจไม่สามารถมีการเลือกตั้งและไม่มีรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศอย่างน้อยจนถึงต้นไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๕๗ กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ด้านการท่องเที่ยวและการบริโภคจากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งของประเทศและเอกชน โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิด AEC ซึ่งเหลือช่วงเวลาอีกเพียงปีเศษทั้งนี้สถาบันพัฒนาการบริหารจัดการระหว่างประเทศ (IMD : International Management Development) ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศในการจัดลำดับขีดความสามารถในการแข่งขัน กำลังมีการทบทวนลดลำดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยซึ่งในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๒๗ โอกาสที่ปี ๒๕๕๗ ไทยจะถูกปรับลดลำดับมีค่อนข้างสูง เหตุผลสำคัญมาจากปัจจัยการเมืองของไทยกระทบความเชื่อมั่นต่อนักลงทุน-นักธุรกิจต่างชาติ โดยปัจจัยสำคัญมาจากเสถียรภาพทางการเมืองของไทยค่อนข้างเสียเปรียบประเทศต่างๆ ในภูมิภาค

๓.๓ วิเคราะห์ปัจจัยซึ่งมีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาเพื่อหาปัจจัยตัวแปรซึ่งจะมีผลกระทบมากที่สุดต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยนำปัจจัยภายในจากวิกฤติการณ์ในเมืองในประเทศ และปัจจัยภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจโลก การวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่แท้จริงว่า ปัจจัยใดมีผลกระทบโดยตรงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยการจัดทำแบบจำลองช่วงระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๗ (ช่วงครึ่งปีแรก) โดยสามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยได้ดังนี้

๑) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ปัจจัยภายในกับการส่งออกและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

พบว่า ที่ผ่านมามีปัจจัยภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาการเมืองภายในประเทศแทบไม่มีผลกระทบอย่างเป็นนัยต่อการขยายตัวของการส่งออกและไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๗ ถึงขั้นที่ถดถอย (เช่น ปี พ.ศ. ๒๕๕๑, ๒๕๕๓, ๒๕๕๖)

๒) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับการส่งออกและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

พบว่าปัจจัยภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโลกชะลอตัว มีผลกระทบโดยตรงต่อการส่งออกซึ่งหากเศรษฐกิจคู่ค้าชะลอตัวจะส่งผลกระทบต่อตัวเลขการส่งออกที่ลดลง เช่น ปี พ.ศ.๒๕๕๒, ๒๕๕๕, ๒๕๕๖

๓) เปรียบเทียบความสัมพันธ์การส่งออกกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

พบว่าภาคส่งออกมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับเศรษฐกิจโลก กล่าวคือหากปีใดการส่งออกมีการขยายตัวดีจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจหรือจีดีพี เนื่องจากภาคส่งออกเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ทั้งการนำเข้าเพื่อการส่งออก ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ภาคเกษตรกรรม-ปศุสัตว์ และภาคบริการที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการส่งออกกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีเพียงบางปีเท่านั้นที่ภาคส่งออกถดถอยหรือชะลอตัว แต่เศรษฐกิจของไทยยังขยายตัวได้ เช่น ปี ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ แต่ก็พบว่าช่วงเวลาดังกล่าวเกิดจากภาคอุตสาหกรรมมีการลงทุนค่อนข้างสูงในการบูรณะโรงงานหลังจากน้ำลด และภาคประชาชนมีการใช้จ่ายจำนวนมากในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยซึ่งได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัยในปลายปี ๒๕๕๔ นอกจากนี้ในช่วงปีดังกล่าวเป็นช่วงที่รัฐบาลใช้งบประมาณจำนวนมากในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น โครงการป้องกันน้ำท่วมในเขตอุตสาหกรรม โครงการลดภาษีรถคันแรก (ดูรายละเอียดได้จากตารางแบบจำลอง)

ทั้งนี้ในปี ๒๕๕๗ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาค่าเงินบาทไม่แน่นอนทางการเมืองจนถึงขั้นเป็นวิกฤตทางการเมือง แต่แหล่งผลิตของภาคอุตสาหกรรมและท่าเรือส่งออกของไทยอยู่ห่างจากพื้นที่เสี่ยง การส่งออกจะสามารถขยายตัวได้ประมาณร้อยละ ๓.๕ - ๔.๕ ซึ่งจะเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในปีนี้ไม่ให้ถึงขั้นถดถอย

ตารางแบบจำลองปัจจัยซึ่งมีผลกระทบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ปี พ.ศ.	ปัจจัยภายใน ปัญหาการเมืองภายในประเทศ	ปัจจัยภายนอก ปัญหาเศรษฐกิจโลก	การส่งออก ขยายตัว (ร้อยละ)	เศรษฐกิจ ขยายตัว (ร้อยละ)
๒๕๔๙	๑๙ ก.ย. อดีตนายทักซิณ ชินวัตร ถูกพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน ทำการปฏิวัติ โดย คมช. ยกเลิกรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เป็นการปฏิวัติครั้งแรกในรอบ ๑๕ ปี	ไม่มี	๑๖.๙๓	๕.๑
๒๕๕๐	รัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ ๑ ต.ค. ๔๙ และมีการเลือกตั้งในช่วงปลายปีโดยพรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้ง ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงในประเทศ	ไม่มี	๑๘.๖๑	๕.๐
๒๕๕๑	กลุ่มพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตย ออกมาเคลื่อนไหวยึดทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๖ ส.ค. ๕๑ และปิดสนามบิน เหตุการณ์รุนแรง มีการปะทะกับกลุ่ม นปช. กัดต้นจันทน์รัฐบาลสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ต้องลาออกเมื่อ ๒ ธ.ค. ๕๑ ซึ่งก่อนหน้านั้นนายกษมศักดิ์ถูกกดดันจนต้องลาออก ต่อมา ๑๗ ธ.ค. ๕๑ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พรรคประชาธิปัตย์ เข้ารับเป็นนายกรัฐมนตรี	เริ่มเกิดปัญหาซับไพร์มให้สหรัฐอเมริกาโดยเริ่มต้นจากธนกิจรีแมนบราเดอร์ นำไปสู่วิกฤติสถาบันการเงินมีหนี้เสียสูง และราคาสถักริมทรัพย์และตลาดหุ้นตกต่ำ แต่วิกฤติยังไม่ลุกลามไปภูมิภาคอื่น	๑๕.๕๔	๒.๕
๒๕๕๒	กลุ่ม นปช. มีการชุมนุมใหญ่แต่รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สามารถควบคุมได้ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงทางการเมือง	ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐยกระดับไปสู่วิกฤติการเงินและฟองสบู่แตกหรือที่เรียกว่า Hamburger Crisis เริ่มกระทบระบบตราสารหนี้ของหลายประเทศ โดยเฉพาะยุโรปและญี่ปุ่น	-๑๔.๒๖	๒.๓
๒๕๕๓	เดือน เม.ย. กลุ่ม นปช. ยกระดับความรุนแรงปะทะกับทหาร และในเดือน พ.ค. เกิดวิกฤติ “พฤษภาอำมหิต” ยกระดับเป็นการก่อกองกำลังใน กทม. และ ๑๙ พ.ค. มีการเผาเซ็นทรัล เวิร์ด และเผาอาคารรัฐบาลใน กทม. และ ตจว. รัฐบาลอภิสิทธิ์สลายการชุมนุมระหว่าง ๑๓-๑๙ พ.ค. มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก	วิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐลุกลามเข้าไปหลายประเทศในยุโรป ขาดสภาพคล่อง ต้องขอความช่วยเหลือจาก IMF ประเทศสหรัฐอเมริกาได้นำระบบกระตุ้นเศรษฐกิจเชิงปริมาณที่เรียกว่า QE อัดฉีดเงินเข้าระบบการเงินเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติ แต่เศรษฐกิจเอเชียยังขยายตัวได้ดี	๒๖.๘๑	๗.๘
๒๕๕๔	ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองในประเทศ มีการเลือกตั้งช่วงเดือน ก.ค. โดย น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ๕ ส.ค. ในช่วงปลายปี เกิดมหาอุทกภัยน้ำท่วมพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรมและนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งได้รับความรุนแรง	เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกายังมีการชะลอตัวต่อเนื่อง และเริ่มกระทบต่อยุโรป ญี่ปุ่น สิงคโปร์ แต่เศรษฐกิจของจีน อาเซียน และเอเชียโดยรวมยังขยายตัวได้	๑๕.๑๕	๐.๑๐
๒๕๕๕	ครึ่งปีแรกภาคอุตสาหกรรมยังไม่ฟื้นตัวจากปัญหาน้ำท่วม รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ฯ อัดฉีดเม็ดเงินและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งโครงการรับจำนำข้าว รถคันแรก ฯลฯ	วิกฤติเศรษฐกิจ หลายประเทศในยุโรปมีแนวโน้มไม่สามารถชำระหนี้ ธนาคารกลางยุโรปอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบ ตลาดส่งออกยุโรป ญี่ปุ่น ชะลอตัว และเริ่มขยายตัวเข้าสู่จีน รวมทั้งอาเซียน เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัว	๒.๙๙	๖.๕
๒๕๕๖	ครึ่งปีแรกไม่มีเหตุการณ์รุนแรงทางการเมือง รัฐบาลปรับค่าจ้างขั้นต่ำทั่วประเทศ ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีรัฐบาลออก พรบ. นิรโทษกรรม และ พรบ. เปลี่ยนที่มาของวุฒิสมาชิก ทำให้กลุ่ม กปปส. ออกมากดดันให้รัฐบาลลาออก นำไปสู่การยุบสภาเมื่อวันที่ ๙ ธ.ค. แต่ไม่มีเหตุการณ์รุนแรง	เศรษฐกิจโลกยังคงทรุดตัวต่อเนื่องกลายเป็นวิกฤติเศรษฐกิจโลก กระแสเงินไหลเข้าในภูมิภาคทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินมีการผันผวน ในไตรมาสแรกเงินบาทแข็งค่ากระทบการส่งออก แต่เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาในช่วงปลายปีมีแนวโน้มดีขึ้น จนนำไปสู่การทยอยยกเลิกมาตรการ QE	-๐.๓๑	๒.๙๐
๒๕๕๗	ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้การเลือกตั้ง ๒ ก.พ. เป็นโมฆะและวันที่ ๗ พ.ค. ยิงวินิจฉัยให้นายยิ่งลักษณ์พ้นจากหน้าที่และ ๘ พ.ค. ปปช. มีมติให้นายพันจากตำแหน่งฐานทุจริตโครงการรับจำนำข้าว กลุ่ม กปปส. ยกระดับการชุมนุมให้มีการปฏิรูป และนายคนกลาง กลางเดือน พ.ค. มีการล้อมทำเนียบรัฐบาล และกลุ่ม นปช. เข้ามาชุมนุมที่ถนนอักษะ	วิกฤติเศรษฐกิจโลกเริ่มมีการคลี่คลาย โดยสหรัฐอเมริกาชะลอการอัดฉีดสภาพคล่อง หลายประเทศในยุโรปพ้นจากปัญหาการขาดสภาพคล่อง แต่เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังอยู่ในระดับทรงตัว เศรษฐกิจจีนชะลอตัว จากปัญหาหนี้เสียในสถาบันการเงิน ขณะที่หลายประเทศในอาเซียน เช่น สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัว	Q1 -๑.๐	Q1 ๐.๒๐

๓.๔ สรุปรายงานการศึกษา

เศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยเฉพาะในครึ่งปีแรก ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญมาจากปัญหาการเมืองในประเทศ ซึ่งมีการยุบสภาในช่วงเดือนสุดท้ายของปีที่แล้ว อีกทั้งการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ได้ถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้เป็นโมฆะ รวมไปถึงการที่นายกรัฐมนตรีได้ถูกศาลรัฐธรรมนูญและ ปชช. สั่งให้พ้นจากหน้าที่ ส่งผลต่อการที่ประเทศไทยไม่มีผู้นำประเทศและรัฐมนตรีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนนายฯ ยังมีข้อถกเถียงทางกฎหมายเกี่ยวกับข้อบอขายอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการออก พ.ร.ฎ. การเลือกตั้ง ทำให้ประเทศไทยเกิดสุญญากาศทางการเมือง นอกจากนี้ความขัดแย้งทางการเมืองซึ่งกลายเป็นวิกฤติของประเทศได้ถูกกลุ่มซึ่งต่อต้านรัฐบาล ได้ยกระดับให้มีการปฏิรูปการเมืองก่อนเลือกตั้งและให้มีรัฐบาลเฉพาะกาลเข้ามาบริหารประเทศ จึงทำให้การแก้ปัญหาในการหาทางออกของประเทศมีความซับซ้อนในแง่ของกฎหมายและอาจมีความสุ่มเสี่ยงที่จะมีความรุนแรง

จากแนวโน้มที่การเลือกตั้งอาจต้องล่าช้าทำให้ไม่มีรัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศ หากยืดเยื้อไปถึงสิ้นปีจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ทั้งจากความเชื่อมั่น การลงทุน การบริโภค การแก้ปัญหาด้านการส่งออก และการแก้ปัญหาสภาพคล่องของเอสเอ็มอี ซึ่งเป็นกลุ่มมีความสุ่มเสี่ยงต่อการเลิกกิจการ อีกทั้งปัญหานี้ชวาวาซึ่งรัฐบาลค้างจ่ายกว่าแสนล้านบาท จะไม่สามารถหาแหล่งเงินมาชำระหนี้ภายในไตรมาสที่สอง จะทำให้ชวาวาต้องหันมากู้ยืมนอกระบบมากขึ้น ส่งผลต่อหนี้ครัวเรือนซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๘๒ ต่อจีดีพี จะยิ่งสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ผลกระทบจะมีต่อเนื่องทั้งภาคเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ทั้งนี้จากการที่ประเทศไทยประสบวิกฤติการเมืองในประเทศต่อเนื่องมาหลายปีและไม่มีท่าทีที่จะหาทางออก ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของต่างชาติ ทำให้สถาบันการจัดระดับความน่าเชื่อถือ เช่น ฟิทช์เรตติ้ง และมูดี้ อินเวสเตอร์ เซอร์วิส ฯลฯ เตรียมการที่จะปรับลดความน่าเชื่อถือของประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีต้นทุนการกู้เงินจากต่างชาติสูงขึ้น อีกทั้งสถาบันพัฒนาการบริหารจัดการระหว่างประเทศ (IMD) ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับการแข่งขันของประเทศต่างๆในโลก อาจมีการพิจารณาปรับลดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันจากอันดับที่ ๒๗ ไปสู่อันดับที่ต่ำกว่า

อย่างไรก็ตามในภาพรวมเศรษฐกิจปี ๒๕๕๗ ไทยคงไม่ถึงขั้นถดถอยเนื่องจากสถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง และภาคส่งออกได้รับอานิสงส์จากเศรษฐกิจโลกซึ่งมีสัญญาณการฟื้นตัว ซึ่งจะเป็นปัจจัยพยุงเศรษฐกิจไทยในปีนี้ ไม่ให้ถึงขั้นถดถอย ถึงแม้จะประสบวิกฤติการเมืองและสุญญากาศทางการเมือง อย่างไรก็ตามการที่ดัชนีอุตสาหกรรมและดัชนีการลงทุนชะลอตัวถึงขั้นติดลบเป็นการส่งสัญญาณถึงการว่างงานที่จะสูงขึ้นในปลายปีและต่อเนื่องไปจนถึงปี ๒๕๕๘ ขณะที่ทำการศึกษารายงานฉบับนี้ยังไม่มีการวิจัยใดที่จะสนับสนุนให้เห็นแนวทางว่าวิกฤติการเมืองในประเทศจะจบลงได้อย่างไร

ดังนั้นจึงเป็นการเร็วเกินไปที่จะสรุปว่าวิกฤติการเมืองการเมืองในประเทศจะยุติได้แบบใด มีความรุนแรงหรือไม่ และจะยืดเยื้อต่อไปนานเท่าใด ทั้งนี้ทุกเหตุการณ์ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นแบบไหนจะเพิ่มความซับซ้อนในการให้หลุดพ้นจากกับดักสุญญากาศทางการเมือง ล้วนส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ลดน้อยถอยลง ทั้งหมดล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทย ทั้งในปี ๒๕๕๗ และปี ๒๕๕๘ จากการประมาณการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยในปี ๒๕๕๗ โดยหน่วยงานของรัฐคาดว่าอาจขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒.๓ เช่น สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ ๒.๐-๒.๕ สำนักเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) คาดการณ์ไว้ ๒.๖ และธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ ๒.๗ อย่างไรก็ตามภาคเอกชนโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจหลายสำนัก ประเมินว่าเศรษฐกิจอาจโตได้ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๐ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เมืองว่าจะมีความรุนแรงและหรือสุญญากาศที่ไม่มีรัฐบาลเข้ามาบริหารจะยาวนานไปถึงเมื่อใด

๔. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔.๑ การหาทางออกร่วมกันในการยุติความขัดแย้งทางการเมืองโดยเร็วที่สุด เพื่อให้มีนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลซึ่งมีเสถียรภาพเป็นที่ยอมรับ โดยนำทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคการเมือง กลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการหาทางออกร่วมกันในการยุติปัญหาความขัดแย้ง เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ สร้างความเชื่อมั่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔.๒ มาตรการเร่งด่วนในการสนับสนุนและการแก้ปัญหาการส่งออก จะต้องมีการทำอย่างจริงจัง โดยตั้งเป็น “คณะกรรมการร่วมภาครัฐ-เอกชน เพื่อขับเคลื่อนการส่งออกของประเทศ” เพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคและส่งเสริมสนับสนุนการส่งออกให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งระยะเฉพาะหน้า กลาง และยาว ซึ่งการผลักดันการส่งออกที่จะเป็นเครื่องจักรสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคส่วนอื่นให้ฟื้นตัว จำเป็นที่จะต้องมีการขับเคลื่อนทั้งโครงสร้างการส่งออกในลักษณะการรวมกลุ่ม (Cluster) อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

๔.๓ รัฐบาลรักษาการณ์จะต้องเร่งการใช้จ่ายภาครัฐ เนื่องจากมีช่วงเวลาเหลือน้อยในการใช้งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำเป็นที่จะต้องเร่งให้หน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัดรวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการใช้งบประมาณเพื่อเป็นการกระตุ้นภาคการบริโภคและการลงทุนภาครัฐ มิฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อขยายตัวของการบริโภคของภาคเอกชน อีกทั้งจะต้องเตรียมการจัดทำร่างงบประมาณปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ เพื่อให้รัฐบาลที่จะเข้ามาสามารถนำไปพิจารณาในกรออกเป็นงบประมาณปีหน้าโดยไม่ต้องเสียเวลาพิจารณา

๔.๔ มาตรการเร่งด่วนช่วยเหลือเกษตรกร โดยเฉพาะการเร่งจ่ายหนี้ข้าว จากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลอีกทั้งมาตรการเร่งด่วนจะต้องยุติโครงการรับจำนำข้าว เพราะมีผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและต่อคุณภาพข้าวไทยในอนาคต โดยรัฐบาลจะเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต้นทุนของเกษตรกร ทั้งด้านปุ๋ย ด้านเมล็ดพันธุ์ และหรือด้านการเก็บเกี่ยวมากกว่าที่จะเข้าไปแทรกแซงกลไกตลาด ขณะเดียวกันสินค้าเกษตรที่มีราคาตกต่ำโดยเฉพาะยางพารา รัฐบาลจะต้องมีวิธีการที่จะช่วยเหลือชาวสวนยางอย่างเป็นรูปธรรม ในด้านเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร จะต้องมียุทธศาสตร์ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูป ทั้งที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม ด้านอาหารและด้านพลังงาน นอกจากนี้ จะต้องมีการสนับสนุนเสถียรภาพของสินค้าเกษตรในกลุ่มที่อ่อนไหวต่อราคา การให้มีตลาดกลางและตลาดล่วงหน้า รวมถึงการส่งเสริมให้มีองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็งเหมือนภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและการท่องเที่ยว และควรส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP สู่อุตสาหกรรมเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย

๔.๕ การช่วยเหลือสภาพคล่องของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะเอสเอ็มอี เป็นมาตรการเร่งด่วนที่ต้องเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจและจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เช่น การขยายวงเงินสินเชื่อ การผ่อนปรนชำระเงินต้นและหรือมาตรการอื่น ๆ ในการช่วยเหลือสภาพคล่องของผู้ประกอบการ ซึ่งทุกมาตรการจะต้องมีความเป็นรูปธรรมให้ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบเข้าถึงแหล่งเงินได้อย่างแท้จริง

๔.๖ การกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการจ้างงาน ด้วยการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนทั้งต่างชาติและนักลงทุนในประเทศ โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะต้องเร่งรัดโครงการที่ค้างอนุมัติ ขณะที่กระทรวงอุตสาหกรรมจะต้องเร่งพิจารณาคำขอ ทั้งจัดตั้งโรงงานใหม่และขยายโรงงาน โดยต้องมีมาตรการผ่อนปรนและผ่อนผันระเบียบและข้อบังคับเพื่อให้เกิดมีการลงทุนรวมทั้งการสร้างและขยายโรงงานได้อย่างรวดเร็ว เป็นมาตรการที่รัฐจะต้องให้การสนับสนุน มิฉะนั้นจะส่งผลต่อการจ้างงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๔.๗ มาตรการส่งเสริมและก้ำภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว เป็นมาตรการเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้การท่องเที่ยวกลับมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงจะต้องมีมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์เมืองในประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้มีขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว โดย รัฐบาลต้องทำแผนกระตุ้นการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของไทยในสื่อต่างประเทศ การจัดโรดโชว์ และการส่งเสริมการตลาดภาคท่องเที่ยวทั้งระบบ รวมทั้งการจัด Theme Tourism รองรับเทศกาลต่างๆของไทย รวมถึงการปฏิรูปแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม และการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวที่มีธุรกิจนอกระบบหรือมีกลุ่มอิทธิพลทั้งจากคนไทยและต่างชาติ เข้าไปครอบงำจนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพไม่กล้าเข้าไปในพื้นที่

๔.๘ มาตรการกระตุ้นการบริโภค และแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน การบริโภคที่ชะลอตัวปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากประชาชนขาดอำนาจซื้อ การฟื้นตัวอาจต้องใช้เวลา จำเป็นที่จะต้องมีการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอยอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะต้องร่วมมือกับภาคค้าส่ง-ค้าปลีก การแก้ปัญหาแบบฉาบฉวยไม่ส่งผลต่อการขยายตัวของดัชนีผู้บริโภค การเพิ่มกำลังซื้อของประชาชนฐานรากจะต้องเร่งแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนซึ่งมีตัวเลขที่สูง รวมทั้งแก้ปัญหาหนี้ในระบบซึ่งทำให้ประชาชนไม่มีเม็ดเงินที่จะใช้จ่ายใช้สอย จะต้องมีการร่วมมือกับสถาบันการเงิน เช่น การขยายเวลาชำระหนี้ การพักหนี้ การลดดอกเบี้ย การผ่อนปรนไม่ต้องชำระเงินต้นในช่วง ๖ เดือน และมาตรการอื่นๆที่จะทำให้ประชาชนมีเม็ดเงินเพิ่มขึ้น เช่น การรีไฟแนนซ์เพื่อลดจำนวนเงินผ่อนส่งบ้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น

๔.๙ รัฐบาลจะต้องไม่มีนโยบายบิดเบือนราคาและแทรกแซงต้นทุนของเอกชน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เช่น โครงการรับจำนำข้าว หรือ การรับซื้อสินค้าเกษตรในราคาที่สูงมากกว่ากลไกตลาด ซึ่งจะทำให้มีสต็อกสินค้าสูง กดดันราคาให้สินค้าเกษตรตกต่ำ นอกจากนี้นโยบายด้านค่าจ้างขั้นต่ำ การเมืองจะต้องไม่เข้ามาก้าวก่าย ให้เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการไตรภาคี ซึ่งการแทรกแซงต้นทุนของเอกชนจะส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขัน และจะส่งผลกระทบต่อการว่างงานในอนาคต

๔.๑๐ นโยบายการแก้ปัญหาคอร์ปชั่น จะต้องมีการในการแก้ปัญหาคอร์ปชั่นให้เป็นรูปธรรม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบแหล่งที่มาของทรัพย์สินของข้าราชการระดับสูงและนักการเมือง มีกลไกในการพิจารณาความผิดและการลงโทษที่รวดเร็วและชัดเจน โดยรัฐบาลไม่ควรเข้าไปแทรกแซงการทำงานของรัฐวิสาหกิจ หากจะมีกรรมการจากภาคการเมือง จะต้องให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้ที่จะไปดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจมากกว่าเป็นการตอบแทนทางการเมือง

www.tanitsorat.com

ณ วันนี้มีผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน

0	0	9	1	4	4	2	6
---	---	---	---	---	---	---	---

เว็บไซต์คลังสมอง รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านโลจิสติกส์ รวมทั้งพาวเวอร์พอยท์ และ e-Book เช่น รายงานผลกระทบภาคการส่งออกภายใต้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว รายงานยุทธศาสตร์หุ้นส่วนเศรษฐกิจ การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านฯ รายงานการศึกษาความต้องการภาคเอกชนและการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ จากแผนพัฒนาระบบขนส่งฯ และหนังสือด้านโลจิสติกส์ต่างๆ

(สนใจเทปบันทึกการสัมภาษณ์ สามารถติดตามได้ที่ www.youtube.com โดยใช้คีย์เวิร์ด ดร.ธนิต โสรัตน์)